

Raadsvergadering 3 juli 2025

Geachte voorzitter, raadsleden, college,

Namens de DorpenPlattelandBeweging zal ik ingaan op de jaarrekening 2024, de eerste bestuursrapportage en de voorjaarsnota 2026.

Jaarrekening 2024

De **financiële situatie** van Oude IJsselstreek oogt op het eerste gezicht stabiel: de jaarrekening over 2024 sluit af met een positief resultaat van circa € 4 miljoen. Toch is dit resultaat enigszins gerelateerd aan een incidenteel overschot, en blijft de meerjarenbegroting kwetsbaar, vooral door aangekondigde bezuinigingen vanuit het Rijk. Voor 2026 wordt rekening gehouden met een tekort tussen de € 2 en € 6 miljoen, afhankelijk van de scenario-afweging door de raad.

Wat betreft **risico's** blijkt uit de programmabegroting dat de gemeente een weerstandsvermogen van circa € 7,1 miljoen. Grote aandachtspunten zijn ICT-dreigingen (hacks, ransomware), personeel en schadeclaims. Vanuit dorpsperspectief is met name het risico op personele kwetsbaarheid relevant: krapte op arbeidsmarkt en stijgende inhuur zouden de dienstverlening in kleine kernen onder druk kunnen zetten.

De accountantsverklaring is er over het boekjaar 2024. Dat schept vertrouwen, maar als toekomstige tekorten niet tijdig worden gedekt, kan dat vertrouwen onder druk komen.

Op het gebied van wonen zijn er afgelopen jaar zo'n 100 nieuwe woningen gerealiseerd, en plannen liggen klaar voor locaties in kernen, maar obstakels zoals netcongestie en bezwaren vertragen ontwikkeltrajecten in de woningbouw. Dat baart ons zorgen omdat is voldoende, betaalbare en passende woningbouw cruciaal, met name voor jongeren en starters.

Qua **duurzaamheid** zijn positieve stappen gezet. Echter, vanwege financiële druk zijn subsidies voor woningisolatie in 2024/'25 geschrapt, wat juist op het platteland in de dorpen extra impact heeft.

U zegt hiermee feitelijk tegen inwoners: "U moet verduurzamen – maar u zoekt het zelf maar uit, en u betaalt het zelf maar." Voor mensen met beperkte middelen is dat geen uitnodiging, maar een muur.

De **lastenstijging** is een echt een pijnpunt. In 2024 zijn de woonlasten voor onze inwoners gestegen met bijna 10% (OZB, riool, afval) – fors meer dan de eerder beloofde max. 3%. Voor onze minima is dit voelbaar in hun portemonnee.

Bewonersparticipatie: procedure boven contact!

En daarmee kom ik bij een dieper probleem: bewonersparticipatie is verworpen tot een procesvraag. Er zijn inspraakavonden, enquêtes, klankbordgroepen – maar in de praktijk voelen inwoners zich onvoldoende gehoord, vooral in de kleinere dorpen.

De inspraak vindt vaak pas plaats als de plannen al zijn opgetekend. Dan mogen inwoners kiezen tussen variant A of B – maar de uitgangspunten liggen dan al vast. Dat is geen participatie, dat is informeren.

Wij horen het vaak terug: “Waarom moeten wij als bewoners zo hard vechten om mee te mogen denken over onze eigen leefomgeving?” Participatie moet geen formaliteit zijn. Het moet beginnen bij vertrouwen, bij vroege betrokkenheid en bij het erkennen van lokale kennis.

Bijvoorbeeld: de **verkeerssituatie in Etten** met de gevaarlijke kruising N317 Slingerparallel/Oude IJsselweg: het hele dorp is heel duidelijk geweest dat ze een def. veilige oplossing op de kruising zelf willen maar geen afsluitingen en/of landbouwsluizen. Maar die maatregelen kwamen er toch, er werden massaal bezwaarschriften ingediend, daarop kwam niet eens een reactie en de gemeente kon vervolgens dwangsommen uitbetalen. Zoiets gebeurde ook n.a.v. het intrekken van het vrachtwagenverbod Zeddamseweg Etten/Ettensesstraat Terborg. Uiteindelijk werden in beide gevallen alle bezwaarschriften niet-ontvankelijk verklaard. Over de proef met de maatregelen gevaarlijke kruising was aan de inwoners per brief beloofd dat er nog een informatie avond zou worden georganiseerd maar die kwam er helemaal niet.....

1e Berap 2025

Voorzitter, bij de behandeling in de commissie AFE bleek al dat de meicirculaire van het Rijk en de discussie en uitkomsten over mogelijke bezuinigingen niet zijn verwerkt in deze Berap. Ik wil hier dan ook niet teveel aandacht aan schenken.

Voorjaarsnota 2026

De discussie over mogelijke bezuinigingen, minder financiële middelen vanuit het Rijk kunnen leiden tot afname van de gemeentelijke dienstverlening in brede zin met name ook in de kleinere kernen. Dorpshuizen, sportverenigingen en andere voorzieningen kunnen als eerste worden getroffen wat de sociale cohesie en leefbaarheid aantast.

DEPB roept het college dan ook op om in deze uitdagende tijden samen te werken met inwoners, lokale organisaties en ondernemers om slim samen te werken en daarmee de leefbaarheid in kleine kernen te behouden.

In de commissie AFE hebben wij aangegeven dat er nog geen keuzes zijn gemaakt over bezuinigingen, de discussie over een extra bijdrage van € 1,7 mln. aan de DRU is nog volop aan de gang en in september krijgen wij weer te maken met de september circulaire van het Rijk over de financiën.

Kortom, hoe betrouwbaar is deze voorjaarsnota als er nog geen duidelijke keuzes zijn gemaakt. DEPB zal bij de behandeling in november van de begroting 2026 ingaan op de dan voorliggende stukken.

Tot zover in eerste termijn voorzitter !